

УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Сулейманов В. А., Лісна А.Г.
Національний фармацевтичний університет, м.Харків

Dynamic changes in the external environment and market instability require improvement of resource provision of healthcare institutions to increase efficiency and quality of services. The structure and principles of resource management at the operational and strategic levels are studied using systemic, process, strategic and logistical approaches. The proposed approaches ensure rational use of resources and increase the adaptability of medical organizations.

Постійні зміни зовнішнього середовища, висока конкуренція та нестабільність ринку змушують заклади охорони здоров'я (ЗОЗ) постійно удосконалювати процеси та забезпечувати якість надання послуг. Ефективність діяльності ЗОЗ значною мірою визначається рівнем ресурсного забезпечення (РЗ) та раціональним використанням наявного потенціалу.

Комплексне управління всіма видами ресурсів дозволяє ЗОЗ своєчасно досягати поставлених цілей, підвищувати ефективність роботи та оптимізувати фінансові результати. Водночас наразі не існує єдиного універсального механізму РЗ, який би враховував усі його особливості, що надає актуальності дослідженню цього питання як у теоретичному, так і практичному аспектах.

Метою дослідження є вивчення сутності та структури РЗ ЗОЗ та визначення принципів і підходів управління ним на операційному й стратегічному рівнях.

Ефективна система РЗ формується на основі таких принципів, як автономність, безперервність, відповідність потребам, адаптивність, плановість, цілеспрямованість та раціональне використання ресурсів. Структура РЗ залежить від специфіки діяльності ЗОЗ, його організаційно-правової форми, обраної стратегії розвитку, масштабу послуг, чисельності персоналу та фінансового стану.

Під структурою РЗ розуміють комплекс ресурсів, необхідних для забезпечення ритмічності та безперервності діяльності ЗОЗ протягом

операційного циклу. Основними ресурсами є трудові, фінансові, матеріальні, технологічні, інформаційні та управлінські, а також методи організації та управління їх ефективним використанням.

РЗ відіграє важливу роль як на операційному рівні, забезпечуючи щоденне функціонування, так і на стратегічному, де формуються основні напрямки розвитку ЗОЗ. На стратегічному рівні завданням є планування ресурсів відповідно до обраної стратегії – від розширення та розвитку до стабілізаційної або антикризової. Це передбачає прогнозування потреб у ресурсах, балансування їх обсягів і строків постачання, раціональне транспортування та зберігання, а також інтеграцію логістичних підходів у систему управління ресурсами.

Існують такі види підходів управління РС ЗОЗ – системний, процесний, стратегічний та логістичний.

Застосування системного підходу у РЗ ЗОЗ дозволяє розглядати всі види ресурсів – трудові, матеріальні, фінансові, технологічні та управлінські – як єдину взаємопов'язану систему. Це забезпечує координацію діяльності підрозділів ЗОЗ, цілісність управлінських рішень та оптимальне використання ресурсного потенціалу на всіх рівнях – від операційного до стратегічного. Процесний підхід орієнтований на управління ресурсами через аналіз операційних процесів ЗОЗ, що дозволяє підвищувати ефективність внутрішніх потоків, скорочувати час виконання завдань та забезпечувати безперервність і ритмічність діяльності.

Стратегічний підхід акцентує увагу на довгостроковому плануванні РЗ відповідно до цілей розвитку ЗОЗ, включаючи прогнозування потреб, визначення пріоритетів та формування ресурсних стратегій. Логістичний підхід забезпечує оптимізацію потоків ресурсів – їх постачання, зберігання та використання, підвищує прозорість і контроль процесів, зменшує втрати та дозволяє своєчасно забезпечувати підрозділи необхідними ресурсами.

Комплексне застосування цих підходів сприяє підвищенню ефективності, адаптивності та стабільності роботи ЗОЗ в умовах постійних змін зовнішнього середовища.

Таким чином, РЗ ЗОЗ охоплює всі види ресурсів, необхідних для стабільного та ефективного функціонування – трудові, фінансові, матеріальні, технологічні, інформаційні та управлінські. Його організація передбачає не лише своєчасне забезпечення підрозділів ресурсами, а й планування, контроль, оптимізацію та раціональне використання наявного потенціалу. Ефективне управління ресурсами дозволяє закладу забезпечувати безперервність надання медичних

послуг, підвищувати якість роботи, знижувати витрати та адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Комплексне РЗ включає розробку стратегій та планів потреб у ресурсах, прогнозування їх використання, балансування обсягів та строків постачання, організацію зберігання та транспортування, а також інтеграцію логістичних та інформаційних підходів у процеси управління. Такий підхід дозволяє забезпечити ефективну координацію діяльності всіх підрозділів ЗОЗ, своєчасне реагування на зміни попиту та підтримку стратегічних цілей розвитку організації.

Попри важливість РЗ, воно не є самоціллю ЗОЗ. Головним завданням залишається досягнення максимально ефективних результатів діяльності при оптимальних витратах, що реалізується через формування стратегічних цілей, визначення пріоритетних напрямів економічної та операційної діяльності та раціональне використання наявних ресурсів.

Висновки

Отже, управління РЗ ЗОЗ є основою ефективності та стабільності його діяльності. Раціональне планування та комплексне використання трудових, матеріальних, фінансових, технологічних і управлінських ресурсів забезпечує безперервність операцій, підвищує якість надання послуг і оптимізує витрати. Застосування системного, процесного, стратегічного та логістичного підходів сприяє адаптації ЗОЗ до змін зовнішнього середовища, реалізації обраної стратегії розвитку та зміцненню його конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

9. Вівчар О.І., Гайда Н.В. Концептуальні засади економічного управління ресурсами на підприємствах: безпекознавчий вимір. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Вип. 19. Ч. 1. С. 51–55.
10. Крикавський Є. В. Логістичне управління: підручник. Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2015. 684 с.
11. Посилкіна О. В., Лісна А. Г., Котлярова В. Г. та ін. Сучасні тенденції розвитку логістики і логістичної інтеграції у фармації. Харків : НФаУ. 2020. 523 с.
12. Феєр О.В., Дрозд М.В. Теоретичні основи ресурсного забезпечення діяльності підприємства. Економіка і суспільство. 2016. Вип. 6. С. 220–224.
13. Христенко Л.М. Особливості ресурсного забезпечення діяльності підприємства. Економіка і регіон. 2015. № 6(55). С. 115–119.